Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
2014-2019

Έγγραφο συνόδου

B8-0153/2016

27.1.2016

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ

εν συνεχεία δήλωσης της Αντιπροέδρου της Επιτροπής/Υπατης Εκπροσώπου της Ένωσης για Θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας

σύμφωνα με το άρθρο 123 παράγραφος 2 του Κανονισμού

σχετικά με την ανθρωπιστική κατάσταση στην Υεμένη
(2016/2515(RSP))

Marietje Schaake, Petras Auštrevičius, Dita Charanzová, Gérard Deprez, Filiz Hyusmenova, Ivan Jakovčić, Petr Ježek, Ilhan Kyuchyuk, Javier Nart, Norica Nicolai, Urmas Paet, Jozo Radoš, Jasenko Selimovic, Pavel Telička, Ivo Vajgl, Johannes Cornelis van Baalen, Hilde Vautmans
εξ ονόματος της Ομάδας ALDE

B8-0153/2016

Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με την ανθρωπιστική κατάσταση στην Υεμένη
(2016/2515(RSP))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

– έχοντας υπόψη τα προηγούμενα ψηφίσματά του σχετικά με την Υεμένη και ιδίως αυτό της 9ης Ιουλίου 2015 σχετικά με την κατάσταση στην Υεμένη[1],

– έχοντας υπόψη την κοινή δήλωση, της 10ης Ιανουαρίου 2016, της Αντιπροέδρου της Επιτροπής/Υπατης Εκπροσώπου της Ένωσης για Θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας (ΑΠ/ΥΕ), και του Επιτρόπου για την Ανθρωπιστική Βοήθεια και τη Διαχείριση Κρίσεων, Χρήστου Στυλιανίδη, σχετικά με την επίθεση σε κέντρο υγείας των ΓΧΣ στην Υεμένη,

– έχοντας υπόψη τη δήλωση, της 15ης Δεκεμβρίου 2015, του εκπροσώπου της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ) όσον αφορά την επανέναρξη των υπό την αιγίδα του ΟΗΕ συνομιλιών σχετικά με την Υεμένη, και την κοινή δήλωση, της 2ας Οκτωβρίου 2015, της ΑΠ/ΥΕ, Federica Mogherini, και του Επιτρόπου της ΕΕ για την Ανθρωπιστική Βοήθεια και τη Διαχείριση Κρίσεων, Χρήστου Στυλιανίδη, σχετικά με την Υεμένη,

– έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Συμβουλίου Εξωτερικών Υποθέσεων σχετικά με την Υεμένη, και ιδίως τα συμπεράσματα της 20ής Απριλίου 2015,

– έχοντας υπόψη τις αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ σχετικά με την Υεμένη και, ιδίως, τις αποφάσεις 2216 (2015), 2201 (2015) και 2140 (2014),

– έχοντας υπόψη τις δηλώσεις, της 10ης Ιανουαρίου 2016 και της 8ης Ιανουαρίου 2016, που αποδίδονται στον εκπρόσωπο του Γενικού Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών για την Υεμένη,

– έχοντας υπόψη το άρθρο 123 παράγραφος 2 του Κανονισμού του,

Α. λαμβάνοντας υπόψη ότι η δραματική ανθρωπιστική κατάσταση στην Υεμένη, λόγω της στρατιωτικής επέμβασης υπό σαουδαραβική ηγεσία, η οποία περιλάμβανε τη χρήση βομβών διασποράς, καθώς και οι υφιστάμενες πολιτικές, οικονομικές και ανθρωπιστικές προκλήσεις που αντιμετωπίζει ο πληθυσμός της χώρας, έχουν σοβαρές επιπτώσεις για την περιοχή και αποτελούν απειλή για τη διεθνή ειρήνη και ασφάλεια· λαμβάνοντας υπόψη ότι μέλη του άμαχου πληθυσμού της Υεμένης, ο οποίος ήδη διαβιώνει σε άθλιες συνθήκες, αποτελούν τα πρώτα θύματα της τρέχουσας στρατιωτικής κλιμάκωσης·

Β. λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με τον εκπρόσωπο της Ύπατης Αρμοστείας των Ηνωμένων Εθνών για τα ανθρώπινα δικαιώματα, από την έναρξη της επέμβασης υπό σαουδαραβική ηγεσία στα τέλη του Μαρτίου 2015, έχουν σημειωθεί 8.119 απώλειες

[1] Κείμενα που εγκρίθηκαν, P8_TA(2015)0270.

αμάχων – 2.795 νεκροί και 5.324 τραυματίες· λαμβάνοντας υπόψη ότι στα θύματα περιλαμβάνονται εκατοντάδες γυναίκες και παιδιά· λαμβάνοντας υπόψη ότι έχει λάβει ανησυχητικές διαστάσεις ο ανθρωπιστικός αντίκτυπος που έχουν στον άμαχο πληθυσμό οι συνεχιζόμενες συγκρούσεις ανάμεσα στις διάφορες πολιτοφυλακές, οι βομβαρδισμοί και η διακοπή της παροχής βασικών υπηρεσιών·

Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με το Γραφείο των Ηνωμένων Εθνών για τον συντονισμό των ανθρωπιστικών υποθέσεων (OCHA), πάνω από 2,51 εκατομμύρια Υεμενίτες έχουν εκτοπιστεί στο εσωτερικό της χώρας λόγω της σύγκρουσης· λαμβάνοντας υπόψη ότι 21,1 εκατομμύρια άτομα –80% του πληθυσμού– χρειάζονται κάποιας μορφής ανθρωπιστική προστασία ή συνδρομή· λαμβάνοντας υπόψη ότι περισσότερα από 2,2 εκατομμύρια παιδιά υποσιτίζονται ή αντιμετωπίζουν κίνδυνο υποσιτισμού και περίπου 14,4 εκατομμύρια άτομα αντιμετωπίζουν πλέον επισιτιστική ανασφάλεια·

Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι υπάρχουν πολυάριθμες αναφορές ότι αεροπορικές επιδρομές έχουν πλήξει μη στρατιωτικούς στόχους, όπως νοσοκομεία, σχολεία, αγορές, σιταποθήκες, λιμένες και έναν καταυλισμό εκτοπισμένων ατόμων, προκαλώντας σοβαρές ζημιές στην απαραίτητη υποδομή για τη διανομή της βοήθειας και εντείνοντας τις σοβαρές ελλείψεις τροφίμων και καυσίμων στη χώρα· λαμβάνοντας υπόψη ότι ένα νοσοκομείο που υποστηρίζεται από τους Γιατρούς Χωρίς Σύνορα (ΓΧΣ) στη βόρεια Υεμένη βομβαρδίστηκε στις 10 Ιανουαρίου 2016, με αποτέλεσμα να χάσουν τη ζωή τους τουλάχιστον πέντε άτομα, να τραυματιστούν δώδεκα, μεταξύ των οποίων προσωπικό των ΓΧΣ, και να προκληθούν σοβαρές ζημιές σε ιατρικές εγκαταστάσεις· λαμβάνοντας υπόψη ότι το περιστατικό αυτό έρχεται να προστεθεί σε μια σειρά επιθέσεων σε εγκαταστάσεις υγειονομικής περίθαλψης·

Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο ναυτικός αποκλεισμός παρεμποδίζει την πρόσβαση σε ζωτικής σημασίας ανθρωπιστική βοήθεια για τον άμαχο πληθυσμό που χρειάζεται επειγόντως τρόφιμα, νερό και ιατροφαρμακευτικό υλικό· λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με πηγές του ΟΗΕ, στην Υεμένη φτάνει μόνο το 15% του όγκου των εισαγωγών της πριν από την κρίση, σε μια χώρα που εξαρτάται από τις εισαγωγές για το 90% του εφοδιασμού της σε τρόφιμα· λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με το Παγκόσμιο Επισιτιστικό Πρόγραμμα, 10 από τις 22 επαρχίες της Υεμένης βρίσκονται στο επίπεδο «έκτακτης ανάγκης» όσον αφορά την επισιτιστική ασφάλεια – ένα βήμα κάτω από το επίπεδο «λιμού»·

ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι λόγω του ναυτικού αποκλεισμού εμποδίζεται τακτικά η διέλευση δεξαμενόπλοιων που μεταφέρουν βενζίνη, ντίζελ και μαζούτ, με αποτέλεσμα η χώρα να αντιμετωπίζει σοβαρά προβλήματα στην παροχή ηλεκτρικής ενέργειας, τα οποία οδηγούν σε μαζικό κλείσιμο νοσοκομείων και σχολείων· λαμβάνοντας υπόψη ότι το πλέον επείγον πρόβλημα είναι ότι ο αποκλεισμός έχει οδηγήσει σε διακοπή λειτουργίας υδραντλιών·

Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με την Oxfam, οι μάχες και το εμπάργκο έχουν οδηγήσει στον αποκλεισμό 3 εκατομμυρίων Υεμενιτών από την παροχή καθαρού νερού από τον Μάρτιο του 2015, αυξάνοντας σε 16 εκατομμύρια –περίπου τα δύο τρίτα του πληθυσμού– τον συνολικό αριθμό των ατόμων που δεν έχουν πρόσβαση σε πόσιμο νερό ή σε εγκαταστάσεις αποχέτευσης, με ολέθριες επιπτώσεις όσον αφορά τη

διασπορά νόσων, όπως η χολέρα και ο ιός του δάγκειου πυρετού·

Η. λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με την οργάνωση «Save the Children», νοσοκομεία σε τουλάχιστον 18 από τις 22 επαρχίες της χώρας έχουν κλείσει ή επηρεαστεί σοβαρά από τις συγκρούσεις ή την έλλειψη καυσίμων· λαμβάνοντας υπόψη ότι, συγκεκριμένα, έχουν κλείσει 153 κέντρα υγείας που προηγουμένως παρείχαν διατροφή σε περισσότερα από 450.000 παιδιά που βρίσκονται σε κίνδυνο, καθώς και 158 πολυκλινικές που παρείχαν βασική υγειονομική περίθαλψη σε σχεδόν μισό εκατομμύριο παιδιά κάτω των πέντε ετών·

Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με τη UNICEF, οι συγκρούσεις στην Υεμένη είχαν επίσης σοβαρό αντίκτυπο στην πρόσβαση των παιδιών στην εκπαίδευση, δεδομένου ότι σχεδόν 2 εκατομμύρια παιδιά έχουν βρεθεί εκτός εκπαιδευτικού συστήματος, καθώς έχουν κλείσει 3.584 σχολεία – το ένα τέταρτο του συνολικού αριθμού· λαμβάνοντας υπόψη ότι 860 από αυτά τα σχολεία έχουν καταστραφεί ή λειτουργούν ως καταλύματα εκτοπισμένων ατόμων·

Ι. λαμβάνοντας υπόψη ότι στις 15 Δεκεμβρίου 2015 κηρύχθηκε κατάπαυση του πυρός σε όλη τη χώρα, η οποία όμως έκτοτε έχει παραβιαστεί ευρέως, και λαμβάνοντας υπόψη ότι οι ειρηνευτικές συνομιλίες που πραγματοποιήθηκαν από τα εμπόλεμα μέρη στα μέσα του Δεκεμβρίου του 2015 στην Ελβετία, δεν οδήγησαν σε κάποιο σημαντικό βήμα στην κατεύθυνση του τερματισμού της σύγκρουσης· λαμβάνοντας υπόψη ότι η επανέναρξη των ειρηνευτικών συνομιλιών υπό την αιγίδα των απεσταλμένου των Ηνωμένων Εθνών για την Υεμένη, Ismail Ould Cheikh Ahmed, η οποία είχε προγραμματιστεί για τις 14 Ιανουαρίου 2016, αναβλήθηκε προσωρινά λόγω των συνεχιζόμενων εχθροπραξιών·

ΙΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η τήρηση της εν λόγω κατάπαυσης του πυρός είναι η κατάλληλη λύση προκειμένου να αποφευχθούν περαιτέρω απώλειες αμάχων και η καταστροφή μη στρατιωτικών υποδομών ζωτικής σημασίας· λαμβάνοντας υπόψη ότι αυτή παρέχει επίσης τη δυνατότητα να επιτραπεί πλήρως η πρόσβαση σε βοήθεια έκτακτης ανάγκης προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι πρωτοφανείς ανάγκες του πληθυσμού της Υεμένης·

ΙΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, τον Απρίλιο του 2015, η Σαουδική Αραβία δεσμεύτηκε ότι θα χρηματοδοτήσει πλήρως ένα ταμείο έκτακτης ανθρωπιστικής ανάγκης των Ηνωμένων Εθνών για την Υεμένη, ύψους 274 εκατ. δολαρίων, αλλά μέχρι στιγμής δεν έχουν μεταφερθεί χρήματα στο Γραφείο των Ηνωμένων Εθνών για τον συντονισμό των ανθρωπιστικών υποθέσεων· λαμβάνοντας υπόψη ότι, τον Ιούνιο του 2015, τα Ηνωμένα Έθνη απηύθυναν έκκληση για τη συγκέντρωση ποσού 1,6 δισεκατομμυρίων δολαρίων για την παροχή βοήθειας σε 11,7 εκατομμύρια άτομα, αλλά έως τις 18 Νοεμβρίου 2015 είχε καλυφθεί μόνο το 43% των συνολικών απαιτούμενων πόρων·

ΙΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το 2015 η ΕΕ παρείχε πρόσθετη ανθρωπιστική βοήθεια 12 εκατομμυρίων ευρώ για την κρίση στην Υεμένη και την άμβλυνση των επιπτώσεών της στο Κέρας της Αφρικής· λαμβάνοντας υπόψη ότι η ΕΕ θα διαθέσει έως και 2 εκατομμύρια ευρώ για τη δημιουργία του Μηχανισμού Ελέγχου και Επιθεώρησης του ΟΗΕ (UNVIM) για την εμπορική ναυτιλία στην Υεμένη, διευκολύνοντας με αυτόν τον τρόπο την απρόσκοπτη ροή εμπορικών αγαθών και ανθρωπιστικής βοήθειας προς την Υεμένη·

1. εκφράζει τη βαθιά ανησυχία του για τη σοβαρή επιδείνωση της ανθρωπιστικής κατάστασης στην Υεμένη, η οποία χαρακτηρίζεται από ευρεία επισιτιστική ανασφάλεια και σοβαρό υποσιτισμό, αδιάκριτες επιθέσεις κατά του αμάχου πληθυσμού, του ιατρικού προσωπικού και των μελών ανθρωπιστικών οργανώσεων, και καταστροφή των μη στρατιωτικών και ιατρικών υποδομών λόγω της εντατικοποίησης των αεροπορικών επιδρομών, των συγκρούσεων στην ξηρά και των βομβαρδισμών, παρά τις επανειλημμένες εκκλήσεις για εκ νέου παύση των εχθροπραξιών· επαναλαμβάνει τη δέσμευσή του να εξακολουθήσει να στηρίζει την Υεμένη και τον λαό της·

2. τονίζει την ανάγκη να αναληφθεί συντονισμένη ανθρωπιστική δράση υπό την ηγεσία του ΟΗΕ, και παροτρύνει όλες τις χώρες να συνεισφέρουν στην κάλυψη των ανθρωπιστικών αναγκών· παροτρύνει όλα τα εμπλεκόμενα μέρη να επιτρέψουν τη διέλευση και την παράδοση επειγόντως αναγκαίας βοήθειας, όπως τρόφιμα, φάρμακα, καύσιμα και άλλες απαραίτητες προμήθειες, μέσω διαύλων του ΟΗΕ και διεθνών ανθρωπιστικών οργανώσεων, προκειμένου να καλυφθούν οι επείγουσες ανάγκες των αμάχων που πλήττονται από την κρίση, σύμφωνα με τις αρχές της αμεροληψίας, της ουδετερότητας και της ανεξαρτησίας· υπενθυμίζει ότι, στο πλαίσιο αυτό, είναι απαραίτητο να διευκολυνθεί περαιτέρω η πρόσβαση εμπορικών πλοίων στην Υεμένη·

3. καλεί όλα τα μέρη που εμπλέκονται στη σύγκρουση να επιτρέψουν την ελεύθερη και απρόσκοπτη πρόσβαση των μελών ανθρωπιστικών οργανώσεων και της ανθρωπιστικής βοήθειας για τον πληθυσμό της Υεμένης, ο οποίος χρειάζεται επειγόντως βοήθεια ζωτικής σημασίας και, ως εκ τούτου, ζητεί μια ανακωχή για ανθρωπιστικούς λόγους προκειμένου να παρασχεθεί κατεπειγόντως σωτήρια βοήθεια στους Υεμενίτες·

4. επαναλαμβάνει την έκκλησή του προς όλες τις πλευρές να συμμορφωθούν με το διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο και το διεθνές δίκαιο για τα ανθρώπινα δικαιώματα, να εξασφαλίσουν την προστασία του άμαχου πληθυσμού και να απέχουν από την άμεση στόχευση μη στρατιωτικών υποδομών, ιδίως ιατρικών εγκαταστάσεων και συστημάτων υδροδότησης, καθώς και από τη χρήση μη στρατιωτικών κτιρίων για στρατιωτικούς σκοπούς·

5. υπενθυμίζει σε όλα τα μέρη ότι τα νοσοκομεία και το ιατρικό προσωπικό προστατεύονται ρητά βάσει του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου και ότι η σκόπιμη στόχευση αμάχων και μη στρατιωτικών υποδομών συνιστά έγκλημα πολέμου· τονίζει ότι είναι σημαντικό να βελτιωθεί η ασφάλεια των εργαζομένων στον τομέα της ανθρωπιστικής βοήθειας, ώστε να μπορούν να αντιδρούν πιο αποτελεσματικά σε περίπτωση επιθέσεων· απευθύνει έκκληση για την αμερόληπτη και ανεξάρτητη διερεύνηση όλων των καταγγελλόμενων παραβιάσεων του διεθνούς δικαίου των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου, συμπεριλαμβανομένων των τελευταίων επιθέσεων εναντίον υποδομών και προσωπικού ανθρωπιστικών οργανώσεων· καλεί την ΑΠ/ΥΕ να δρομολογήσει πρωτοβουλία για την κήρυξη ευρωπαϊκού εμπάργκο όπλων κατά της Σαουδικής Αραβίας, λαμβάνοντας υπόψη τον σοβαρό χαρακτήρα των εν λόγω καταγγελιών και το γεγονός ότι η συνεχιζόμενη πώληση όπλων πληροί τα κριτήρια 2, 4 και 6 της κοινής θέσης 2008/944/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου, της 8ης Δεκεμβρίου 2008·

6. καλεί την ΕΕ και τα κράτη μέλη να ενισχύσουν τις χρηματοδοτικές συνεισφορές τους στο σχέδιο ανθρωπιστικής ανταπόκρισης για την Υεμένη, ώστε να καλυφθούν οι

απαιτήσεις χρηματοδότησης για το 2016· παροτρύνει την ΕΕ να ασκήσει πίεση σε όλους χορηγούς βοήθειας για να τηρήσουν τις υποσχέσεις τους και να ανταποκριθούν στις δεσμεύσεις τους χωρίς καθυστέρηση·

7. υπενθυμίζει στην ΑΠ/ΥΕ και τα κράτη μέλη να εξασφαλίσουν επειγόντως την κατάλληλη στήριξη, στο πλαίσιο του ΟΗΕ, για ένα διεθνές σχέδιο για την εξασφάλιση του εφοδιασμού της Υεμένης σε νερό, το οποίο ενδέχεται να αποδειχθεί σημαντικό βήμα προς την επιτυχή ολοκλήρωση μιας ενδεχόμενης ειρηνευτικής διαδικασίας, ενισχύοντας με τον τρόπο αυτό τη δυνατότητα του πληθυσμού να βελτιώσει τη γεωργία, να εξασφαλίσει την τροφή του και να ανοικοδομήσει τη χώρα·

8. τονίζει ότι η σύγκρουση μπορεί να επιλυθεί μόνο με πολιτικό τρόπο, χωρίς αποκλεισμούς και έπειτα από διαπραγματεύσεις· καλεί όλα τα εμπλεκόμενα μέρη να συμμετάσχουν, το συντομότερο δυνατό και σε πνεύμα καλής πίστης, σε ένα νέο γύρο ειρηνευτικών διαπραγματεύσεων υπό την αιγίδα του ΟΗΕ· υποστηρίζει τις άοκνες προσπάθειες του Ειδικού Απεσταλμένου του ΟΗΕ, Ismail Ould Cheikh Ahmed, για την πραγματοποίηση ειρηνευτικών συνομιλιών για την Υεμένη, με τη μεσολάβηση του ΟΗΕ, σύμφωνα με την πρωτοβουλία του Συμβουλίου Συνεργασίας του Κόλπου, τα συμπεράσματα της Διάσκεψης Εθνικού Διαλόγου και τις σχετικές αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ, και συγκεκριμένα τις αποφάσεις 2140 και 2216·

9. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο, την Επιτροπή, την Αντιπρόεδρο της Επιτροπής / Ύπατη Εκπρόσωπο της Ένωσης για Θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας, τις κυβερνήσεις και τα κοινοβούλια των κρατών μελών, τον Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών, τον Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου Συνεργασίας του Κόλπου, τον Γενικό Γραμματέα του Συνδέσμου Αραβικών Κρατών, και την κυβέρνηση της Υεμένης.